

**Plan-cadru
pentru învățământul mediu de specialitate, în baza Sistemului de Credite de Studiu**

I. Dispoziții generale

1. Plan-cadru pentru învățământul mediu de specialitate - în continuare Plan-cadru - vizează studiile medii de specialitate.

2. Plan-cadru este elaborat în baza:

- *Legii învățământului nr. 547 din 21.07.1995;*
- *Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ mediu de specialitate, aprobat prin legea nr. 1070-XIV din 22 iunie 2000;*
- *Ghidului de implementare a Sistemului Credite de Studii în VET (ECVET) în învățământul mediu de specialitate, aprobat prin ordinul ministrului educației, nr... ..*
- *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire sau de susținere a lucrării (proiectului) de diplomă), pus în aplicare prin ordinul ministrului educației nr. 99 din 18 martie 2005;*
- *Regulamentului de organizare și desfășurare a procesului educațional în învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului Credite de Studii în VET, aprobat prin ordinul ministrului educației nr.....;*
- *Prevederilor Declarației de la Copenhaga, aprobată la 29-30 noiembrie 2002 și a Comunicatului de la Bruges (2010) privind intensificarea cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale pe perioada 2011-2020.*

3. Plan-cadru este parte componentă a standardelor educaționale de stat în învățământul mediu de specialitate și este *obligatoriu* pentru toate instituțiile publice și private de învățământ mediu de specialitate din republică.

4. Plan-cadru este elaborat în scopul asigurării calității în învățământul mediu de specialitate; perfecționării managementului educațional; modernizării învățământului mediu de specialitate în perspectiva integrării în Aria Europeană Comună a Învățământului Vocațional Tehnic; perfecționării, raționalizării și compatibilizării planurilor de învățământ la nivel național și european; creării condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoașterea reciprocă a perioadelor și actelor de studii.

5. Plan-cadru stabilește principiile generale pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional în instituțiile de învățământ mediu de specialitate și reflectă cerințele de bază pentru elaborarea planurilor de învățământ în diferite domenii de formare profesională/specialități.

6. Plan-cadru poate fi transpus într-o varietate de planuri de învățământ, realizând particularitățile și orientările fiecărei instituții de învățământ, fiecărui domeniu de formare profesională/specialități.

II. Planul de învățământ

7. Planul de învățământ reprezintă un sistem de activități de formare profesională inițială a specialiștilor pentru diverse domenii ale economiei naționale, reunite într-o concepție unitară din punct de vedere al conținutului și al desfășurării acestora în timp.

8. Planul de învățământ include patru componente definitorii:

- a) componenta **temporală** - reprezintă modul de planificare în timp a procesului de formare (săptămână, semestru, an), unitatea principală de măsură a procesului de formare fiind creditul de studii ECVET.
- b) componenta **formativă** - reprezintă modul de distribuire a unităților de conținut (unitatea de curs).
- c) componenta **acumulare** - reflectă modalitățile de alocare a creditelor de studiu ECVET.
- d) componenta **evaluare** - reprezintă modalitățile de evaluare curentă și finală a finalităților de studii și competențelor obținute de elev la unitatea de curs respectivă.

9. Planurile de învățământ pentru învățământul mediu de specialitate se elaborează pe specialități, în conformitate cu Nomenclatorul specialităților pentru pregătirea cadrelor în învățământul mediu de specialitate.

10. Planurile de învățământ elaborate în conformitate cu Nomenclatorul menționat sînt în vigoare pe întreaga perioadă de valabilitate a acestuia. În cazul cînd cerințele pieței muncii vor dicta necesitatea revizuirii planurilor de învățământ, modificările se vor opera pînă la începutul unui nou an de studii și doar pentru contingentul înmatriculat în anul respectiv.

11. La elaborarea planurilor de învățământ se va urmări realizarea unui învățământ centrat pe elev, orientat spre dobîndirea finalităților de studii și formarea competențelor prevăzute prin standardul profesional pentru fiecare specialitate din învățământul mediu de specialitate. Dobîndirea finalităților de studii și formarea competențelor definitorii pentru un domeniu de studiu va fi completată prin accentuarea caracterului pragmatic al conținutului formativ al unităților de curs (disciplinelor) cuprinse în planul de învățământ. Conținutul formativ al planului de învățământ vizează finalitățile de studii: **cunoștințele (“a ști”)**, **abilități (“a ști să faci”)** și **atitudinile (“a ști să fii”)** și integrarea lor în competențe profesionale caracteristice viitorului specialist.

12. Elementul formativ de bază al planului de învățământ este **unitatea de curs**. Unitatea de curs reprezintă activități unitare atribuite unui conținut formativ distinct. Unitatea de curs poate fi realizată prin prelegere, seminar, laborator, teze, proiecte, studiu individual ghidat, stagiul de practică, etc. Unitatea de curs poate fi asimilată prin realizarea următoarelor **activități educaționale**: frecventarea prelegerilor, seminarelor, îndeplinirea unor teme specifice, practicarea lucrărilor de laborator, consultarea surselor documentare, inclusiv a informațiilor din Internet, scrierea eseurilor, referatelor, tezelor, elaborarea proiectelor și lucrărilor grafice, citirea cărților și a notelor de curs etc.

III. Elaborarea planului de învățământ pentru studii medii de specialitate

13. Structura planului de învățământ.

Planul de învățământ se structurează în următoarele compartimente:

- a) foaia de titlu;
- b) calendarul anului de studii (graficul procesului de învățământ);
- c) planul procesului de studii pe semestre/ani de studii;
- d) stagiile de practică;
- e) formele de evaluare finală la unitățile de curs oferite;
- f) forma de finalizare a studiilor;
- g) lista unităților de curs la libera alegere.

14. Planul de învățământ este însoțit de o **Notă explicativă**, care descrie concepția formării specialistului și finalitățile de studii preconizate, în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor pentru nivelul respectiv de calificare pentru domeniul dat de formare profesională.

15. **Foia de titlu a planului de învățământ** conține următoarele informații:

- a) denumirea ministerului de resort;
- b) denumirea instituției de învățământ;
- c) data aprobării planului de învățământ de către consiliul profesoral, ministerul de resort și Ministerul Educației;
- d) data și numărul de înregistrare a planului de învățământ;
- e) codul și denumirea domeniului de formare profesională;
- f) codul și denumirea specialității;
- g) numărul total de credite de studii;
- h) calificarea obținută la finele studiilor;
- i) baza admiterii: studii gimnaziale; studii liceale;
- j) forma de organizare a învățământului (învățământ de zi, cu frecvență redusă, la distanță).

a) Componenta temporală

16. Componenta temporală a planului de învățământ este reprezentată prin **Calendarul anului de studii**, care include repartizarea activităților didactice pe ani, semestre, cu stabilirea termenelor și duratei semestrelor, stagiilor de practică, sesiunilor de examene, a evaluărilor finale (examenului de absolvire/susținere a proiectului de diplomă) și a vacanțelor.

17. La elaborarea calendarului anului de studii, se va ține cont de următoarele:

a) Durata studiilor medii de specialitate, exprimată în ani și credite de studiu constituie:

1) învățământ de zi 4 ani (pentru profilul Medicină - 5 ani) în baza studiilor gimnaziale;

2) învățământ de zi 2 ani (pentru profilul Medicină - 3 ani), în baza studiilor liceale;

3) învățământ cu frecvență redusă și învățământ la distanță - 3 ani (cu un an mai mult decât la învățământul de zi, în baza studiilor liceale.

Numărul de credite pentru învățământul mediu de specialitate este de 120/180 credite, în dependență de termenul de studii.

18. Structurarea anului de studii.

Anul de studii în învățământul mediu de specialitate începe la 1 septembrie și are o durată de pînă la 42 de săptămîni, inclusiv două semestre relativ egale, două sesiuni de examene, stagiile de practică la care se adaugă vacanțele. Durata unui semestru este, de regulă, 15 săptămîni. Se admit excepții pentru domeniul Militărie, unde durata semestrelor este reglementată prin Legea cu privire la îndeplinirea serviciului militar și pentru domeniul Sănătate, unde durata semestrelor este reglementată în mod suplimentar și doar cu frecvență la zi.

19. Sesiunile de examene se vor programa cu durata totală de 1-4 săptămîni semestrial. Pentru lichidarea restanțelor și/sau mărirea notei se vor programa suplimentar două sesiuni repetate de examinare de una sau două săptămîni, care nu vor fi incluse în graficul procesului de instruire. Sesiunile repetate se aprobă prin ordinul directorului instituției de învățământ mediu de specialitate, la decizia Consiliului profesoral.

20. Pe parcursul anului de studii se programează vacanța de iarnă, inclusiv vacanța de Crăciun de pînă la 2 săptămîni și vacanța de vară de pînă la opt-nouă săptămîni. În semestrul doi se va rezerva o vacanță suplimentară pentru sărbătorile de Paști cu durata de 4 zile lucrătoare.

21. Planificarea stagiilor de practică este obligatorie. Acestea se organizează în alternanță cu orele teoretice sau separat (pe etape, în perioade compacte de timp), în funcție de programul de studii la specialitatea respectivă.

22. **Cuantificarea anului de studii.**

În conformitate cu recomandările **Ghidului ECVET**, în învățământul de zi un an de studii se cuantifică cu 60 de credite, iar semestrul, respectiv cu 30 de credite. La învățământul cu frecvență redusă și la distanță numărul total de credite (120/180) se repartizează proporțional pe ani de studiu.

23. **Structurarea săptămânii.**

Durata săptămânii de studii în învățământul mediu de specialitate este de 5 zile cu un număr săptămânal de pînă la 30 ore de contact direct. În domeniile Sănătate, Medicină veterinară, Arte, Cultură fizică și sport și Militărie numărul de ore săptămânal poate fi de pînă la 36 ore.

b) Componenta formativă

24. Planul de învățământ include setul de unități de curs repartizate pe semestre/ani de studii. După gradul de obligativitate și posibilitatea de alegere unitățile de curs se clasifică în:

- a) obligatorii;
- b) opționale;
- c) la libera alegere.

25. După funcția (destinația, rolul) în formarea profesională inițială prin competențe transferabile și competențe profesionale, unitățile de curs oferite vor fi grupate în următoarele componente:

- 1) de formare a abilităților și competențelor generale (cod G);
- 2) de orientare socio-umanistică (cod U);
- 3) fundamentale (cod F);
- 4) de orientare spre specialitate (cod S);
- 5) opționale (A);
- 6) la libera alegere (L).

26. Ponderea recomandată a componentelor în planul de învățământ este prezentată în Anexa nr.1.

27. **Codificarea** unităților de curs. Fiecărei unități de curs din planul de învățământ i se atribuie un cod de identificare, care-i definește univoc parametrii: categoria formativă, semestrul, tipul cursului, numărul de ordine (Anexa nr. 2).

Exemplu: S.02.O.011 – unitate de curs orientată spre specialitate, se studiază în semestrul 2, este obligatorie, aparține trunchiului și are numărul de ordine 11 în planul de învățământ.

28. Componenta **de formare a abilităților și competențelor generale** (cod G) are drept scop formarea deprinderilor de a învăța, cerceta, analiza, expune, comunica efectiv oral și în scris, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale, în domeniul de pregătire profesională și în contexte culturale diverse.

Componenta **de formare a abilităților și competențelor generale** (cod G) este **obligatorie** și va include:

- a) un curs de limbă străină de circulație internațională cu aplicare în domeniul de formare profesională, oferit începînd cu anul I de studii. Se recomandă instituțiilor de învățământ mediu de specialitate constituirea și extinderea sistemului de predare a unor unități de curs în limbi străine de circulație internațională;
- b) un curs de Tehnologia informației, care va include modulele Cultura informațională, Sisteme de operare; Managementul aplicațiilor; Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul de formare profesională etc.;

- c) un curs de comunicare (Bazele comunicării/Tehnici de comunicare/Retorica etc.);
- d) un curs pentru studierea la anul I, iar la solicitare și la alți ani de studii, a limbii române de către elevii din grupele alolingve. În scopul facilitării inserției pe piața muncii a absolvenților din grupele alolingve, pentru această categorie de elevi se vor introduce 1-2 cursuri de specialitate, inclusiv Tehnici de comunicare/Corespondență etc., cu predare în limba română;
- e) un curs de Educație fizică pentru elevii anului I, admiși în baza studiilor liceale, în regim obligatoriu, care nu se cuantifică cu credite, dar evaluarea căruia cu calificativul „admis” reprezintă o precondiție de admitere la probele de absolvire.

29. Componenta **de orientare socio-umanistică** (cod U) are drept scop formarea unui orizont larg de cultură juridică, filozofică, politologică, sociologică, psihologică și economică, care i-ar permite viitorului specialist să-și asume responsabilități într-o societate liberă și să se adapteze operativ și eficient la modificările din societate.

Componenta de orientare socio-umanistică poate include:

- a) Etica profesională;
- b) Filozofia;
- c) Bazele legislației în domeniu;
- d) Bazele antreprenoriatului;
- e) etc.

30. Componenta **fundamentală** (cod F) are drept scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților de bază, integrate în competențe, care permit abordarea științifico-practică a domeniului dat, precum și înțelegerea și crearea de cunoștințe noi. Unitățile de curs fundamentale se oferă în regim obligatoriu.

31. Unitățile de curs din componenta fundamentală (cod F), de formare a abilităților și competențelor generale (cod G) și socio-umanistică (cod U) constituie **trunchiul programului de formare**, care reprezintă structura formativă de bază **obligatorie** în pregătirea viitorului specialist, comună mai multor domenii de formare profesională.

32. Unitățile de curs **de formare în specialitate**, obligatorii sau la libera alegere, constituie cursurile de **specialitate** care asigură elementul distinctiv al formării profesionale.

33. Fiecare elev își poate constitui **traseul educațional individual** de formare profesională, din unitățile de curs propuse prin planul de învățământ, pentru obținerea unei diplome de studii medii de specialitate.

34. Instituțiile de învățământ mediu de specialitate vor asigura, pentru toate domeniile de formare profesională, includerea și studierea la cursuri distincte sau, după caz, sub formă de module în cadrul unităților de curs de specialitate, a temelor ce țin de securitatea și sănătatea în muncă.

35. Pregătirea în domeniul protecției civile va fi realizată prin activități extracurriculare.

36. **Unitățile de curs opționale** asigură constituirea traseului individual de formare profesională, în funcție de aspirațiile de dezvoltare profesională și perspectivele de angajare în câmpul muncii. Unitățile de curs opționale se aleg din oferta planului de învățământ. Fiecare alegere se face din minimum două oferte. Unitatea de curs opțională din momentul alegerii devine obligatorie.

37. Ponderea unităților de curs opționale pe ani de studii (în grupele formate în baza studiilor liceale) recomandată:

Anul de studii	Program de studiu	
	120 credite	180 credite
Anul I (sem. II)	1-2 credite	1-2 credite
Anul II	10-18 credite	18-24 credite
Anul III		30-35 credite

Traseul individual de formare profesională este reflectat în Suplimentul la diplomă, eliberat cu titlu obligatoriu fiecărui absolvent din învățământul mediu de specialitate.

38. Unitățile de curs **la libera alegere** asigură extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini ale elevilor în domeniul de formare profesională/specialitatea aleasă sau în alte domenii adiacente. Acestea se introduc în plan la propunerea cadrelor pentru fiecare domeniu de pregătire profesională. Studiarea cursurilor la libera alegere se programează pe tot parcursul formării profesionale, în volum de cel mult 10 la sută din numărul total de ore și se realizează suplimentar, în afara orarului de bază. Elevul va efectua alegerea din cel puțin două oferte. Unitatea de curs la libera alegere din momentul alegerii devine obligatorie.

Pentru unitățile de curs la libera alegere realizate se alocă credite supra numărului total prevăzut. Acestea se reflectă în Suplimentul la diplomă, eliberat absolventului.

39. **Stagiile de practică**, parte componentă obligatorie a programului de formare profesională inițială, sunt orientate spre obținerea competențelor generale și specifice într-un domeniu de formare profesională/specialitate. Stagiile de practică în instituțiile de învățământ mediu de specialitate includ:

- a) practica de inițiere în specialitate;
- b) practica de specialitate: pedagogică, tehnologică, de producție, clinică etc.;
- c) practica ce precede probele de absolvire.

40. Tipurile, etapele, locul, perioada de desfășurare și durata stagiilor de practică se determină în planurile de învățământ în strictă corespundere cu finalitățile de studii și competențele scontate pentru domeniul de studiu/specialitatea respectivă. Stagiile de practică se organizează în baza unor programe speciale și încheierea unor contracte cu agenții economici, în acest sens. Stagiile de practică se organizează, de regulă, în perioade compacte de timp.

41. Stagiile de practică se creditează distinct, de regulă, 1 credit pentru 30 de ore academice de stagiou.

c) Componenta acumulare

42. Cuantificarea unităților de curs.

Unităților de curs din planul de învățământ li se alocă credite de studii în funcție de timpul integral de învățare, pretins elevului. Creditele de studii se alocă ca valori numerice întregi.

43. **Creditele de studii** sînt valori numerice convenționale, care se alocă fiecărei unități de curs și altor activități distincte din planul de învățământ (stagii de practică, examene de absolvire, proiect de diplomă) și exprimă cantitatea de muncă, sub toate aspectele ei (activități didactice, inclusiv lucrul individual), solicitată elevului pentru realizarea finalităților de studii.

44. Pentru un an de studii se vor prevedea pînă la 1800 ore, inclusiv ore de contact direct și ore de activitate individuală ghidată, conform recomandărilor Ghidului utilizatorului ECVET.

45. **Un credit de studiu** reprezintă 30 ore de activitate de învățare în auditoriu (de contact direct) și activitate individuală ghidată.

46. În planul de învățământ se indică numărul total de ore, prevăzut pentru studierea fiecărei unități de curs. Durata standard de studiu a unei unități de curs este, de regulă, un semestru. Planificarea intensității studierii unităților de curs pe parcursul semestrului se realizează de către instituția de învățământ, reieșind din legăturile interdisciplinare, precum și din faptul că norma săptămînală nu poate să depășească **30 ore de contact direct** (36 ore în cazul instruirii la domeniile Sănătate, Medicină veterinară, Artă, Educație fizică, Militărie).

47. **Raportul pentru un elev „ore de contact direct - ore de studiu individual ghidat”.** Corelarea ore-auditoriu și ore de activitate individuală ghidată de învățare se stabilește în funcție de specialitate, gradul de noutate și/sau complexitate și asigurarea didactico-metodică. Pentru învățământul mediu de specialitate se recomandă raportul:

1 oră-auditoriu (de contact direct) – 1 oră-activitate individuală ghidată.

Raportul orelor de contact direct și al celor de lucru individual ghidat poate varia în funcție de decizia instituției de învățământ (1:2; 2:1; iar pentru profilul Medicină și 1:4 sau 1:5).

48. Numărul de ore prevăzut pentru fiecare unitate de curs, precum și repartizarea acestora pentru ocupații teoretice, practice, de laborator, lucru individual ghidat etc. sînt determinate de catedrele respective, reieșind din specificul cursului și finalitățile de studii pentru domeniul dat. Corelările și condiționările între unitățile de curs (determinarea consecutivității studierii unităților de curs, repartizarea numărului de ore pentru fiecare, pe ani de studii și semestre) se decid de către catedre/Consiliul metodic al instituției de învățământ, ținînd cont de legăturile interdisciplinare.

49. Pentru învățământul mediu de specialitate se recomandă structurarea planului de învățământ astfel încît o unitate de curs să fie cuantificată în mediu cu 2-8 credite. Într-un semestru se vor planifica în mediu 6-8 unități de curs, în vederea acumulării celor 30 de credite de studiu. Ca excepție, pentru domeniile Arte, Militărie și Medicină numărul maxim de unități de curs pe semestru va fi de pînă la 10.

50. Creditele se acumulează pe parcursul anilor de studii pentru obținerea calificării într-o specialitate (domeniu de formare profesională).

d) Componenta evaluare

51. Planul de învățământ prevede **tipurile și modalitățile de evaluare a finalităților de studiu, exprimate în competențe transversale și profesionale:**

- a) **evaluare curentă:** nota curentă, seminar, testare, eseu, referat, raport asupra practicii etc.;
- b) **evaluare finală:** examinare orală/în scris/combinată, teză/proiect de an, probe de evaluare finală;

În funcție de specificul domeniului de formare profesională (specialității), vor fi utilizate forme specifice de evaluare: concert, expoziție, portofoliu, probă sportivă, evaluare asistată de calculator etc.

52. La determinarea modalității de evaluare se va ține cont de structura unității de curs, volumul și durata studierii acesteia. Evaluările finale ale unităților de curs se vor realiza prin examene cu note. Calificativul “admis/respins” va fi utilizat pentru cursul “Educația fizică”.

53. Obținerea notei promovabile la o unitate de curs presupune alocarea creditelor preconizate pentru aceasta.

54. Tezele/proiectele de an sînt programate în cadrul unităților de curs corespunzătoare. Acestea sunt evaluate în cadrul unității de curs respective și din numărul total de credite ce revine acesteia.

55. Programarea evaluărilor curente pe parcursul semestrelor este obligatorie. Rezultatele curente vor fi luate în considerație la evaluările finale și vor avea o pondere de 60 la sută din nota finală la unitatea de curs. Se recomandă diversificarea formelor de evaluare curentă pe parcursul semestrului.

56. Examenul de absolvire/susținere a proiectului de diplomă se acreditează separat.

IV. Elaborarea, confirmarea, evidență și păstrarea planurilor de învățămînt

57. Planul de învățămînt este elaborat în concordanță cu finalitățile de studiu exprimate în competențe transversale și profesionale, reflectate în profilul ocupațional al specialității. Acestea vor fi stipulate în Note explicative, anexate la planul de învățămînt.

58. Planul de învățămînt se elaborează de către catedrele de specialitate prin participarea specialiștilor practicieni din domeniu, se coordonează cu Consiliul metodic al colegiului și se aprobă de Consiliul profesoral.

59. Lista unităților de curs obligatorii și opționale, numărul de ore pentru studierea acestora, tipurile stagiilor de practică și unitățile de curs la libera alegere se stabilesc de instituții în funcție de specificul domeniului de formare profesională în corespundere cu profilul ocupațional, precum și misiunea instituției în pregătirea cadrelor.

60. Specificul fiecărui domeniu de pregătire profesională/specialitate se asigură prin varierea:

- a) listei și volumului de ore pentru studierea unităților de curs din cadrul diferitor componente;
- b) conținutului unităților de curs de orientare socio-umanistică, fundamentale și de orientare spre specialitate;
- c) formelor și conținutului stagiilor de practică.

61. Proiectele planurilor de învățămînt se execută la computer, în trei exemplare, după modelul stabilit (Anexa nr. 3).

62. Modificarea planurilor de învățămînt.

Introducerea schimbărilor în planurile de învățămînt se validează de Ministerul Educației.

63. Confirmarea planurilor de învățămînt.

Planurile de învățămînt elaborate pentru fiecare domeniu de pregătire profesională/specialitate și formă de organizare a învățămîntului, (de zi, cu frecvență redusă, la distanță), aprobate de Consiliul Profesional, se prezintă pentru aprobare Ministerului Educației.

Planurilor de învățămînt vor fi avizate de către ministerele de resort care au în subordine instituții de învățămînt mediu de specialitate sau, după caz, de patronat, Comitete sectoriale, asociații profesionale.

64. Evidența planurilor de învățămînt.

Planurile de învățămînt, aprobate de către minister, se înregistrează în Direcția responsabilă de învățămîntul mediu de specialitate. Numărul de înregistrare și data aprobării se înscriu în preambulul planului și se introduc într-un registru de evidență special. Planurile de învățămînt sînt înregistrate cu data aprobării lor.

65. Păstrarea planurilor de învățământ.

Un exemplar al planurilor de învățământ, aprobat și înregistrat, se păstrează în Direcția responsabilă de învățământul mediu de specialitate a Ministerului Educației, alt exemplar – la ministerul de resort. Un exemplar, autentificat de Minister, se păstrează în instituția de învățământ.

66. În vederea susținerii și facilitării mobilității elevilor, lista unităților de curs din planul de învățământ și numărul de credite pentru fiecare din ele se va plasa pe pagina WEB a instituției de învățământ.

VI . Recomandări pentru descrierea finalităților de studii pentru specialistul cu studii medii de specialitate

67. Descrierea finalităților de studii conform **Ghidului ECVET**.

Finalitățile de studii reprezintă un set de competențe, care exprimă ceea ce urmează elevul

- a) să cunoască,
- b) să înțeleagă,
- c) să fie capabil să facă după finalizarea studiilor.

Competențele reprezintă o combinație dinamică de cunoștințe, **abilități** și **atitudini**. Cultivarea competențelor este scopul programelor educaționale. Ele vor fi formate în cadrul diferitor unități de curs și vor fi evaluate la diferite etape.

68. Finalitățile de studii reprezintă o schimbare și reorientare a gândirii de la un sistem bazat pe personal și orientat la intrări (input) pe **un sistem centrat pe elev** și orientat spre **produs (output)**. Finalitățile de studii se pot referi la o perioadă de studiu, de exemplu, la programul pentru învățământul mediu de specialitate, precum și la o singură unitate de curs. Finalitățile de studii stabilesc cerințele pentru alocarea creditelor. Ele sînt formulate de către personalul didactic.

Exemplu de competență specifică în domeniul Informaticii:

La finalizarea unității de curs elevul trebuie să demonstreze capacitatea de a determina configurația tehnicii de calcul necesare explorării unei aplicații, să fie la curent cu elaborări noi de soft și hard, să poată însuși rapid pachete de programe aplicative.

Exemplu de competență generală:

La finalizarea unității de curs elevul trebuie să demonstreze, efectiv, utilizarea abilităților de recuperare (restabilire) a informației, referitor la sursele primare sau secundare de informație, inclusiv recuperarea informației prin intermediul INTERNETului.

69. Descrierea finalităților de studiu.

Descriptorii de bază:

- a cunoaște și a înțelege;
- a aplica cunoștințele;
- a analiza;
- a comunica;
- a fi capabil de a învăța.

70. Calificările care denotă completarea programului de studii în învățământul mediu de specialitate sînt acordate elevilor care:

1. demonstrează cunoștințe și competențe într-un domeniu de studiu;
2. pot aplica cunoștințele obținute într-un domeniu de studii în mod profesionist;
3. demonstrează capacitatea de a argumenta și a soluționa problemele din domeniul lor de studii;
4. au abilitatea de a colecta, interpreta date relevante (de regulă, din domeniul de studiu propriu);
5. pot comunica informații, idei, probleme și soluții atât audiențelor de specialiști, cât și de non-specialiști;

6. și-au dezvoltat acele competențe care le sunt necesare pentru a-și continua studiile cu un grad sporit de autoinstruire.

Tabelul 1. Ponderea unităților de curs în Planul de învățământ (domeniile de formare cu 180 de credite)

Structura formativă de bază	Componente creditate	Orientare spre învățământ mediu de specialitate
Trunchi comun	I. Unități de curs de creare a abilităților și competențelor generale	Până la 15
	II. Unități de curs de orientare socio-umanistică	Până la 20
	III. Unități de curs fundamentale	40
Traseul individual	I. Unități de curs de orientare spre specialitate	Până la 60
	Stagii de practică	Până la 40
	Probe de absolvire	5
	Total	180

Tabelul 2. Ponderea unităților de curs în Planul de învățământ (domeniile de formare cu 120 credite)

Structura formativă de bază	Componente creditate	Orientare spre învățământ mediu de specialitate
Trunchi comun	I. Unități de curs de creare a abilităților și competențelor generale	Până la 15
	II. Unități de curs de orientare socio-umanistică	10-12
	III. Unități de curs fundamentale	30
Traseul individual	I. Unități de curs de orientare spre specialitate	40-50
	Stagii de practică	20-30
	Probe de absolvire	5
	Total	120

Tabelul 1. Codificarea unităților de curs

Nr. crt	Conținutul	Tipul	Nr. caractere	Cod de identificare
1.	Categoria formativă	Alfanumeric	1	F - componenta fundamentală; G - componenta de formare a abilităților și competențelor generale; U - componenta de orientare socio-umanistică; S - componenta de orientare spre specialitate
2.	Semestrul	Numeric	2	01, 02...08
3.	Tipul unității de curs	Alfanumeric	1	• O - obligatorie • A - opțională • L libera alegere
4.	Identificarea unității de curs (numărul de ordine din Planul de învățământ)	Numeric	3 mnp	• m – 0,1,2,...9 0 – trunchi 1,2,...- specialități np – numărul unității de curs din Planul de învățământ

Exemplu: F.02.O.011 – Unitate de curs de tip fundamental, se studiază în semestrul 2, este obligatorie, aparține trunchiului și are numărul de ordine 11 în Planul de învățământ.

Modele pentru planul de studii

Tabelul 1. Calendarul anului de studii

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examene		Stagiul de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară

Tabelul 2. Planul de învățămînt pe ani de studii.

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore			Numărul de ore/contact direct pe săptămîna			Forma de evaluare	Nr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual ghidat	T	P	L		
Total T,P,L									

Aici: T= Teoretice; P = Practice; L = Laborator

Tabelul 3. Stagii de practică

Stagii de practică		Sem.	Nr. săpt/ore	Perioada	Număr de credite
1.	Practica de specialitate <ul style="list-style-type: none"> ▪ de inițiere în specialitate; ▪ de specialitate: tehnologică, de producție, pedagogică etc. 				
2.	Practica care precede probele de absolvire				

Tabelul 4. Unități de curs la libera alegere

Nr. d/o	Denumirea disciplinei	Anul	Sem.	Numărul de ore săptămînal			Evaluări	Număr de credite
				T	P	L		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Tabelul 5. Probe de absolvire

Varianta	Denumirea activității	Perioada
A	Examen complex la specialitate	
B	Susținerea lucrării/proiectului de diplomă	